

Societatea civilă solicită expertizarea internațională a proiectului de lege „Big Brother”

Societatea civilă își exprimă îngrijorarea față de potențialele consecințe negative pe care le poate avea proiectul de Lege promovat de MAI, și numit generic Legea „Big Brother”, asupra drepturilor fundamentale ale

omului și față de abuzurile pe care le permite respectivul proiect, [adoptat de Guvern la 30 martie 2016.](#)

Organizațiile semnatare atrag atenția asupra faptului că proiectul de lege acordă drepturi extrem de largi organelor de drept în cazul unei liste extinse de infracțiuni, nerespectându-se principiul protecției vieții private și a libertății de exprimare, iar toată povara implementării proiectului de lege este pusă în sarcina furnizorilor de servicii, fără a exista o analiză preliminară a costurilor și eficienței măsurilor, ceea ce va duce la o creștere substanțială a costurilor pentru accesul la serviciile de internet.

În același timp, semnatarii apelului conștientizează importanța combaterii infracțiunilor de abuz sexual împotriva copiilor și a terorismului și nu contestă necesitatea îmbunătățirii cadrului legal în aceste domenii, dar

accentuează faptul că totuși **proiectul de lege depășește cu mult obiectivele urmărite și lasă spațiu pentru abuzuri**. Astfel proiectul prevede o supraveghere generală în locul celei specifice și direcționate, are o aplicabilitate extrem de largă și nu creează garanții pentru respectarea drepturilor omului, iar cea mai mare sarcină a implementării este pusă pe seama furnizorilor de servicii. Nu există o balanță între ingerința în drepturile persoanelor și costurile implementării, pe de o parte, și eficiența acestor măsuri, pe de altă parte. De asemenea, unii termeni nu sunt suficienți de exacti și creează premise pentru abuzuri.

În apel, organizațiile semnatare enumeră o serie de prevederi pe care le consideră a fi problematice din proiectul de lege: listă foarte largă de infracțiuni care cad sub incidența controlului informatic, competențe extrem de largi pentru organele de drept în domeniul controlului informatic, situații când percheziții informatice sunt admise fără autorizări judecătorești, lipsa unor termene limită pentru ridicarea dispozitivelor ce conțin date etc.

În concluzie, societatea civilă notează (1) riscul major de încălcare a drepturilor fundamentale ale persoanelor în cazul adoptării proiectului legii în versiunea actuală, (2) motivarea insuficientă a notei informative, în special în ceea ce ține de evaluarea costurilor pentru implementarea proiectului de lege, (3) lacunele din proiect ce ar putea duce la abuzuri din partea autorităților, (4) lipsa generală de încredere a societății în organele de drept, (5) maniera nedemocratică în care a fost votat și investit Guvernul "Filip" care, deși existau multe alte restanțe prioritare, a adoptat acest proiect la care au renunțat anterior două Guverne, (6) precum și complexitatea proiectului de lege și implicațiile majore care acesta îl poate avea în societate.

SEMNATARIII APELULUI AU SOLICITAT PARLAMENTULUI:

1. Remiterea proiectului de lege pentru expertizare

Comisiei de la Veneția în vederea verificării corespunderii proiectului de lege cu standardele europene;

2. Solicitarea asistenței partenerilor de dezvoltare pentru o analiză a bunelor practici europene de implementare a Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică (Budapesta, 2001) și a Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale (Lanzarote, 2007);
3. Consultarea pe larg a proiectului cu societatea civilă și promovarea inițiativelor care corespund standardelor internaționale și efectuarea unei analize a costurilor necesare pentru implementarea proiectului de lege;
4. Ajustarea proiectului de lege în vederea creării cadrului legal eficient pentru prevenirea și combaterea crimelor contra minorilor și a terorismului, pe de o parte, și excluderea din proiect a infracțiunilor pentru care nu sunt justificate aplicarea măsurilor speciale de investigație ce pot afecta grav viața privată sau libertatea de exprimare a persoanelor, pe de altă parte.

[Textul integral al apelului este disponibil aici.](#)

Organizațiile semnatare:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM),
2. Amnesty International Moldova,
3. Centrul de Investigații Jurnalistice,
4. RISE Moldova,
5. Centrul de Resurse DIALOG-Pro,
6. BIOS,
7. Fundația pentru Dezvoltare din Moldova,
8. Asociația Presei Independente (API),
9. Uniunea organizațiilor invalizilor din Republica Moldova,
10. Transparency International – Moldova,
11. Asociația Promo-LEX,

12. Asociația pentru Guvernare Eficienta si Responsabila,
13. Fundația Est-Europeană,
14. Terra-1530,
15. Institutul de Politici Publice (IPP),
16. Centrul National de Mediu,
17. Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI),
18. Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului si Dezvoltarea Durabilă,
19. Asociația Femeilor Profesioniste și de Afaceri din Moldova,
20. Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”,
21. Asociația Micului Business,
22. Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)
23. Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT),
24. Institutul de Reforme Penale (IRP),
25. Ambasada Drepturilor Omului,
26. Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM),
27. Mișcarea Ecologistă din Moldova,
28. EcoContact.

[Apel-Control-Informatic](#)